

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III Всеукраїнської
Науково-практичної конференції
з міжнародною участю**

**«Соціально-етичні та деонтологічні проблеми
сучасної медицини
(немедичні проблеми в медицині)»
24-25 лютого 2022 року**

м. Запоріжжя

УДК 614.253(063)

С69

Редколегія:

Боярська Л.М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І.Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю.В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сепетий Д.П. – доктор філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Мегрелішвілі М.О. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К.А. – кандидат історичних наук, викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Павленко Н.В. – кандидат філософських наук, викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (24-25 лютого 2022 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2022. – 248 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

УМІННЯ САМООРГАНІЗАЦІЇ У МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ

*Уварова Олена Олександрівна, к.і.н., доцент,
доцент кафедри суспільних наук,
Сікорська Ольга Олександрівна, к.філол.н., доцент,
завідувач кафедри суспільних наук,
Одеський національний медичний університет*

Під час комунікації людина подає себе і сприймає оточуючих крізь призму іміджу. Імідж розуміється як особистісний образ, у побутовій свідомості – це певна цінність, яка символізує життєвий розвиток: сімейний, професійний, кар'єрний тощо. Свій імідж необхідно вдосконалювати всім, чия професія пов'язана з людьми. Сьогодні те, наскільки фахівець здатний репрезентувати себе, визначає його успішність. Економіка вносить свої корективи у ході реформування медичної галузі: висувуються підвищені вимоги не тільки до якості медичного обслуговування, а й до змісту самого цього процесу. Імідж набуває особливо важливого значення як своєрідний інструмент, що допомагає вибудовувати відносини з оточуючими.

Загальний образ лікаря складається з особистісного і професійного іміджу. Складовими іміджу є внутрішня компонента, яка виражається в «Я-концепції», та зовнішня – стиль одягу, стан робочого місця, доброзичливість, емпатія, рухи та жести, мораль, тактовність, уважність, конфіденційність тощо.

Формування професійного іміджу – це вміння створити позитивний образ, який підкреслить кращі особистісні та ділові якості. На етапах професіогенезу важливим стає розвиток компетентностей майбутніх лікарів, бо їхня діяльність реалізується у спілкуванні з людьми.

Серед важливих для лікаря компетентностей, які опановуються під час навчання у ЗВО, можна вказати: здатність діяти соціально-відповідально та громадянсько-свідомо, реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; здатність розв'язувати складні практичні проблеми і завдання; здатність до визначеності і наполегливості щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; здатність виявляти ініціативу та підприємливість; здатність вчитися і працювати в команді, адаптуватися і діяти в новій ситуації.

Здобуття професії – це процес роботи над собою, який вимагає певних якостей та здібностей, в першу чергу, самоорганізації – уміння людини так організувати свою діяльність, щоб найповніше реалізувати свій потенціал. Самоорганізація допомагає налаштуватися на діяльність і підтримувати працездатний стан протягом тривалого часу. Її функції полягають у розумово-інтелектуальному розвитку, постійному підвищенні кваліфікації, ефективній реалізації творчого потенціалу.

Навички самоорганізації вельми потрібні спеціалістам медичної сфери з її стресовою напруженістю, вимогами до безпомилкової діяльності, інтелектуальною складністю, відповідальністю, емоційним вигоранням тощо. Тому можна відмітити виражений психологічний компонент в діяльності лікаря, що висуває потребу здобуття навиків і професійної психологічної компетентності на етапі здобуття освіти.

Професіоналізм – це не лише сама приналежність до професії, а ще й збагачення своєї особистості професійними засобами для успішності і продуктивності діяльності. Професія лікаря вимагає певних іміджевих характеристик, що відповідають вимогам соціуму: висока професійна компетентність, відповідний зовнішній вигляд, культура мови, контроль емоцій. Важливими стають самоосвіта, самоконтроль і самовдосконалення майбутнього медика, робота над недоліками. На практиці це реалізується у ЗВО під час самостійної та індивідуальної самостійної роботи студента, наукової діяльності, участі у роботі органів студентського самоврядування, волонтерської діяльності та ін.

Освітній процес має реалізовувати прагнення студентів-медиків до вдосконалення і додаткового отримання нових знань, тобто заохочувати до самонавчання. І навчити самоконтролю – оцінці результатів (само)навчання, виявленню можливостей для покращення діяльності. Самоконтроль базується на моральних цінностях, традиціях, нормах, які, у свою чергу, формують імідж лікаря. Робота над іміджем – це постійний процес саморозвитку, опановування нових знань і навиків, і процес цей полегшує наявність самоорганізації.

Основною задачею підготовки сучасних фахівців повинен стати комплексний підхід, який включає високий рівень як професійної, так і іміджевої підготовки. А створенню свого власного іміджу в рамках усталеного професійного іміджу лікаря будуть сприяти навички самоорганізації - планування робочого часу і організація відпочинку (тайм-менеджмент), контроль стану власного здоров'я, контроль особистих відчуттів і реакцій на події. Вища школа має створювати необхідні умови для формування професійного іміджу лікаря. Однією із складових підготовки майбутніх лікарів є спонукання до удосконалення ціннісної загальнолюдської орієнтації та розвитку вольової сфери, які реалізуються завдяки самоорганізації, і надання сучасної науково обґрунтованої інформації щодо формування та управління іміджем.

Отже, набуття професійного іміджу становить істотне особистісне і професійне зростання, має глибокий практичний зміст. Однією з важливих умов при цьому стає самоорганізація, яка мобілізує на досягнення мети – кваліфікована медична допомога населенню із збереженням власних психологічних ресурсів лікаря.

СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ ДИСЦИПЛІНИ – ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

*Ткач Алла Василівна, кандидат філологічних наук,
доцент кафедри суспільних наук та українознавства,
Буковинський державний медичний університет (м. Чернівці)*

Нинішній процес всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції й уніфікації диктує нові стратегічні завдання для вищої школи. Удосконалення вітчизняної системи освіти має відбуватися відповідно до загальнодержавного курсу на захист національних інтересів та національної безпеки України, а також цілісної стратегії провадження гуманітарної політики